

ZASADY PISANIA PRACY LICENCJACKIEJ POGLĄDOWEJ

1. **Praca licencjacka na kierunku Dietetyka, Elektroradiologia, Logopedia z Fonoaudiologią, Ratownictwo Medyczne, Zdrowie Publiczne** ma charakter poglądowy, istotny w praktyce zawodowej - przegląd **literatury oryginalnej, nie podręcznikowej**, w zakresie podjętego tematu, zawierający treści opisujące praktyczny aspekt diagnozy i opieki nad chorym oraz rozwiązujący problemy dotyczące postępowania terapeutycznego z pacjentem, adekwatnie do obowiązujących efektów uczenia się na danym kierunku studiów I stopnia.
2. Praca licencjacka podlega „**kontroli oryginalności pracy**” zgodnie z Regulaminem Systemu Antyplagiatowego w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). **Pozytywny wynik kontroli** pracy licencjackiej zgodnie z ww. Regulaminem jest warunkiem dopuszczenia pracy do egzaminu dyplomowego.
3. **Temat pracy** licencjackiej powinien być ściśle związany z kierunkiem studiów. Powinien być krótki, językowo poprawny, jasno informujący o treści zawartej w opracowaniu.
4. **Ogólne założenia**, które podlegają ocenie przez Kierownika i recenzenta pracy dyplomowej:
 - a) zgodność tematu z treścią pracy
 - b) jasny i logiczny układ pracy (aspekt teoretyczny we Wstępie, poprawność dokonanej analizy literatury, sformułowanie wniosków)
 - c) poprawność językowa i estetyka pracy
 - d) dobór i sposób wykorzystania źródeł (nie mniej niż 30 pozycji piśmiennictwa z ostatnich 10 lat)
 - e) sposób wykorzystania pracy
 - f) objętość pracy do 30 stron maszynopisu, format A-4
5. **Strona edytorska**
 - Praca powinna być napisana edytorem tekstu (**MS Word**),
 - Czcionka **Times New Roman**,
 - Wielkość liter - **12, jednostronnie** na białym papierze **formatu A4**,
 - Interlinia – **1.5**,
 - Marginesy: **górny – 2,5 cm; dolny – 2,5 cm; prawy – 1,5 cm; lewy – 3,5 cm**,
 - Strony powinny być ponumerowane (za wyjątkiem strony tytułowej), **w prawym dolnym rogu**,
 - Należy stosować **obustronne justowanie tekstu**,
 - **Okladka pracy** musi być sztywna, estetyczna.
6. **Oznakowanie rozdziałów**
 - Rozdziały i podrozdziały należy oznaczać **cyframi arabskimi**.
 - Tytuły rozdziałów powinny być pisane wielkimi literami czcionką Times New Roman 14 pkt.
 - Elementy pracy nieoznaczone ani tytułem, ani specjalną numeracją, będące częściami składowymi tekstu poszczególnych rozdziałów, odznacza się akapitem.

- Można użyć „nagłówka”, który zawiera tytuł rozdziału. Poprawia to czytelność tekstu, ułatwia poszukiwanie poszczególnych stron.

7. Ogólne zasady budowy pracy licencjackiej

Strona tytułowa

Spis treści

- 1. Wstęp**
- 2. Rozdziały zawierające zasadniczy tekst pracy**
- 3. Podsumowanie**
- 4. Streszczenie w języku polskim**
- 5. Streszczenie w języku angielskim**
- 6. Wykaz piśmiennictwa**
- 7. Wykaz tabel**
- 8. Wykaz rycin**
- 9. Wykaz fotografii**
- 10. Aneks**

Strona tytułowa (wzór dołączony na końcu opisu)

- Powinna zawierać informacje na temat: autora pracy, jej tytułu w języku polskim, jednostki organizacyjnej Uczelni, w której praca powstała (nazwa zakładu, katedry, kliniki), imię i nazwisko oraz tytuł lub stopień naukowy Kierownika pracy.
- Na górze strony należy napisać nazwę Uczelni oraz Wydziału.
- Na stronie tytułowej należy umieścić logotyp Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku
- Na dole „Białystok” i rok, w którym praca została zrealizowana

Spis treści (wzór dołączony na końcu opisu)

- Powinien zawierać wykaz wszystkich części pracy z podaniem strony, na której rozpoczyna się dana część.
- Musi być napisany w sposób przejrzysty, z zaakcentowaniem poszczególnych części pracy (rozdział, podrozdział).

Używanie skrótów

- wszystkie używane skróty powinny być wyjaśnione przy pierwszym użyciu w nawiasie; rozwinięcie skrótu w języku angielskim należy zapisać kursywą
- należy wyjaśniać skróty, które nie są używane w potocznym języku, są skrótami charakterystycznymi dla dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu
- przykłady: VAS (*Visual Analogue Scale*, wizualna skala analogowa), ADL (*Activities of Daily Living*, skala oceny podstawowych czynności w życiu codziennym)

Wstęp

- Powinien mieć charakter ogólny, historyczny lub teoretyczny, poglądowy, dotyczący jednostki chorobowej, stanu pacjenta stanowiącego podmiot pracy (np. omówienie obrazu klinicznego choroby: wyjaśnienie pojęcia, epidemiologia, etiologia, objawy, diagnostyka, leczenie, powikłania, profilaktyka)
- Celem wstępu jest wprowadzenie w badaną problematykę, ukazanie intencji autora i przygotowanie czytelnika do lektury głównej części pracy.
- We wstępie powinno się zarysować problem, przedstawić wybrane twierdzenia teoretyczne i wyniki innych wcześniejszych badań oraz umożliwić wyprowadzenie z nich pytań lub postawienie hipotez dotyczących własnego badania.

- Na końcu wstępu (**ostatni akapit**) należy sformułować cel pracy.
- Wstęp nie powinien przekraczać 1/3 objętości pracy.

Rozdziały zawierające zasadniczy tekst pracy

- W części głównej pracy należy przedstawić stan badań (jeśli istnieje), ściśle związany z analizowanymi zagadnieniami, a następnie omówić zagadnienia sygnalizowane w temacie i określone jako cel pracy.
- Tekst główny należy konstruować tak, aby logicznie prowadzić całość wywodu.
- Trzeba pamiętać o zachowaniu równowagi między fragmentami opisowymi, a komentarzami do nich oraz interpretacjami.
- Każdy rozdział powinien mieć tytuł określający jego zawartość, który winien być zapisany nieco większą i pogrubioną czcionką (Times New Roman 14 pkt) oraz rozpoczynać się bezpośrednio pod ukończonym rozdziałem (nie na nowej stronie).
- Każdy rozdział winien kończyć się wyraźną konkluzją wynikającą z wcześniejszych rozważań.

Podsumowanie

- Musi być sformułowane w sposób jasny, prosty, **dający odpowiedź na postawiony cel** i uporządkowane w kolejności przyjętych założeń.
- Powinno być wypunktowane.

Streszczenie

- Jest samodzielnym tekstem, który powinien informować w sposób zrozumiały również dla osób nieznających dokładnie tematu o zawartości pracy.
- Objętość streszczenia powinna zamknąć się na 1 stronie formatu A4
- Streszczenie należy przygotować w języku polskim oraz języku angielskim
- Powinno zawierać:
 - bardzo krótkie wprowadzenie w temat, cel pracy – powtórzony z pracy, krótką charakterystykę tekstu głównego, podsumowanie – powtórzone z pracy
 - Nie wolno w nim cytować literatury, ani kierować czytelnika do tabel lub rycin.
 - Przy pisaniu należy używać formy bezosobowej (np. omówiono), dopuszczalne jest także używanie równoważników zdań.

Wykaz piśmiennictwa

- W pracy powinno być **nie mniej niż 30 pozycji aktualnego piśmiennictwa z ostatnich 10 lat** dotyczącego omawianego zagadnienia, które należy przygotować zgodnie ze standardem Vancouver (system numeryczny, uwzględniający kolejność cytowania poszczególnych pozycji w tekście).
- W pracy nie wolno zamieszczać informacji ze źródeł nieautoryzowanych i nierecenzowanych (np. z ogólnie dostępnych stron internetowych). Student powinien korzystać przede wszystkim z publikacji zamieszczonych w czasopiśmie naukowych. Do niezbędnego minimum należy ograniczyć cytowanie podręczników.
- W przypadku **artykułu** należy wpisać: nazwiska i inicjały imion wszystkich autorów cytowanych prac, tytuł pracy, pełną nazwę czasopisma, rok wydania, tom, strony.

Przykłady:

Kościuczuk J., Krajewska-Kułak E., Okurowska-Zawada B.: Aktywność fizyczna studentów fizjoterapii i dietetyki. Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu 2016, 22: 51-58.

Strumiło J., Chlabicz S., Pytel-Krolczuk B., Marcinowicz L., Rogowska-Szadkowska D., Milewska A.J.: Combined assessment of clinical and patient factors on doctors' decisions to prescribe antibiotics. BMC Family Practice 2016, 16: 63.

- W przypadku **wydawnictw zwartych** należy podać: nazwisko autora, inicjał imienia, tytuł **rozdziału**, tytuł książki, z której rozdział pochodzi, redaktora wydania, wydawnictwo, rok wydania, strony.

Przykład:

Wojszel Z.B.: Wielkie zespoły geriatryczne występujące u osób starszych. [w:] Opieka nad osobami starszymi. Przewodnik dla zespołu terapeutycznego. Cybulski M., Krajewska-Kułak E. (red.). PZWL, Warszawa 2016: 51-69.

- W przypadku korzystania z **książki**, która jest tematycznie związana z pisaną pracą: nazwisko autora, inicjał imienia, tytuł książki, wydawnictwo, rok wydania, (nie podaje się zakresu stron)

Przykład:

Cybulski M., Krajewska-Kułak E. (red.): Opieka nad osobami starszymi. Przewodnik dla zespołu terapeutycznego. PZWL, Warszawa 2016.

- Z dostępnych źródeł internetowych można wykorzystać i uwzględnić w piśmiennictwie wyłącznie prace opublikowane on-line przez redakcje recenzowanych czasopism, organizacje międzynarodowe (np. Światową Organizację Zdrowia) lub agencje rządowe (np. Narodowy Fundusz Zdrowia)

Przykłady:

Ministerstwo Zdrowia: Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015 [online]. Dostępne: http://www.mz.gov.pl/wp-content/uploads/2014/03/zał_urm_npz_90_1505_2007p.pdf. Data pobrania: 21.09.2016.

Narodowy Fundusz Zdrowia: Plan finansowy NFZ na 2017 rok [online]. Dostępne: http://www.nfz.gov.pl/gfx/nfz/userfiles/_public/bip/finanse_nfz/2016/plan_finansowy_nfz_2017.xlsx. Data pobrania: 21.09.2016.

Główny Urząd Statystyczny: Lecznictwo uzdrowiskowe w Polsce w latach 2000-2010 [online]. Dostępne: http://stat.gov.pl/download/cps/rde/xbcr/gus/ZOS_Lecznictwo_uzdrowiskowe_w_Polsce_w_latach_2000-2010.pdf. Data pobrania: 21.09.2016.

World Health Organization: Research for universal health coverage: World health report 2013 [online]. Dostępne: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/85761/2/9789240690837_eng.pdf. Data pobrania: 21.09.2016.

- Sposób zapisu cytowanych pozycji w przypadku korzystania z aktów normatywnych powinien być następujący: tytuł normy prawnej, miejsce publikowana (Dziennik Ustaw, Monitor Polski, Dziennik Urzędowy Ministerstwa), numer, rok wydania.

Przykłady:

Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. 2015 poz. 1400).

Przytaczanie cudzych poglądów i wniosków

- Należy stosować cytaty, czyli dosłowne przytoczenia słów innego autora. Każdy cytat wymaga zastosowania przypisu, należy go wziąć w cudzysłów i zastosować kursywę.

Bez tego typograficznego zabiegu popełniamy plagiat!

- Przy pierwszym wymienianiu nazwiska autora cytowanej pracy można podać imię, przy kolejnym już tylko pierwszą literę imienia lub pisać wyłącznie nazwisko.

Wykaz tabel (wzór dołączony na końcu opisu)

Wykaz rycin (wzór dołączony na końcu opisu)**Wykaz fotografii (wzór dołączony na końcu opisu)**

Jeżeli ryciny/tabele/fotografie znajdują się w pracy należy je zamieścić w wykazie. Należy zapisać numer tabeli /ryciny/fotografii, tytuł oraz numer strony, na której się na znajduje. Dla każdej formy należy sporządzić oddzielny wykaz. **Tabele, ryciny i fotografie** należy numerować kolejno - cyfrą arabską. Tytuł tabeli należy umieszczać nad tabelą, a w przypadku rycin i fotografii – pod nimi.

W pracy licencjackiej należy umieszczać fotografie własnego autorstwa. W przypadku wykorzystania zdjęć innych autorów należy dołączyć zgodę autora/czasopisma/redakcji na ich wykorzystanie w ramach pracy licencjackiej.

Aneks – załączniki

- Jest zbiorem materiałów o różnym charakterze, których umieszczenie w tekście głównym lub nawet w przypisach, byłoby nieuzasadnione merytorycznie albo utrudnione ze względu na ich objętość.
- Może to być, np. standard postępowania, kserokopie aktów prawnych, zgoda na wykorzystanie fotografii.
- Załączników może być kilka i każdy o innym charakterze. Muszą być one ponumerowane. Czytelnik pracy musi być poinformowany w tekście o istnieniu załącznika.

**WZORY - PRZYKŁADY KONSTRUKCJI POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW
PRACY LICENCJACKIEJ****STRONA TYTUŁOWA**

**WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU**

JAN KOWALSKI

nr albumu: 12345

PROFILAKTYKA ZABURZEN MOWY U DZIECI DO 7. ROKU ŻYCIA

Praca licencjacka napisana pod kierunkiem

dr n. o zdr. Jana Sienkiewicza

Białystok 2021

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1.1. Najczęściej rozpoznawane zaburzenia mowy u dzieci	3

1.1.1. Dyslalia	4
1.1.2. Palatolalia	4
1.1.3. Niedokształcenie mowy o typie afazji, alalia	4
1.1.4. Dyzartia	5
1.1.5. Oligofazja	5
1.1.6. Mutyzm	6
1.1.7. Jąkanie.....	7
1.1.8. Mowa bezładna (gielkot, niewyraźna mowa)	8
1.2. Profilaktyka.....	8
1.2.1. Definicja profilaktyki.....	9
1.2.2. Poziomy profilaktyki	9
1.3. Epidemiologia wad wymowy na świecie, w Europie i w Polsce.....	10
2. PROFILAKTYKA WAD WYMOWY W OKRESIE PRENATALNYM.....	13
3. PROFILAKTYKA WAD WYMOWY W OKRESIE NIEMOWLĘCYM.....	15
4. PROFILAKTYKA WAD WYMOWY W OKRESIE PONIEMOWLĘCYM	17
5. PROFILAKTYKA WAD WYMOWY W OKRESIE PRZEDSZKOLNYM.....	19
6. PROFILAKTYKA WAD WYMOWY W MŁODSZYM WIEKU SZKOLNYM.....	21
7. PODSUMOWANIE	23
8. STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM.....	24
9. STRESZCZENIE W JĘZYKU ANGIELSKIM.....	25
10. WYKAZ PIŚMIENICTWA	26
11. WYKAZ TABEL	27
12. WYKAZ RYCIN.....	28
13. WYKAZ FOTOGRAFII	29
14. ANEKS.....	30

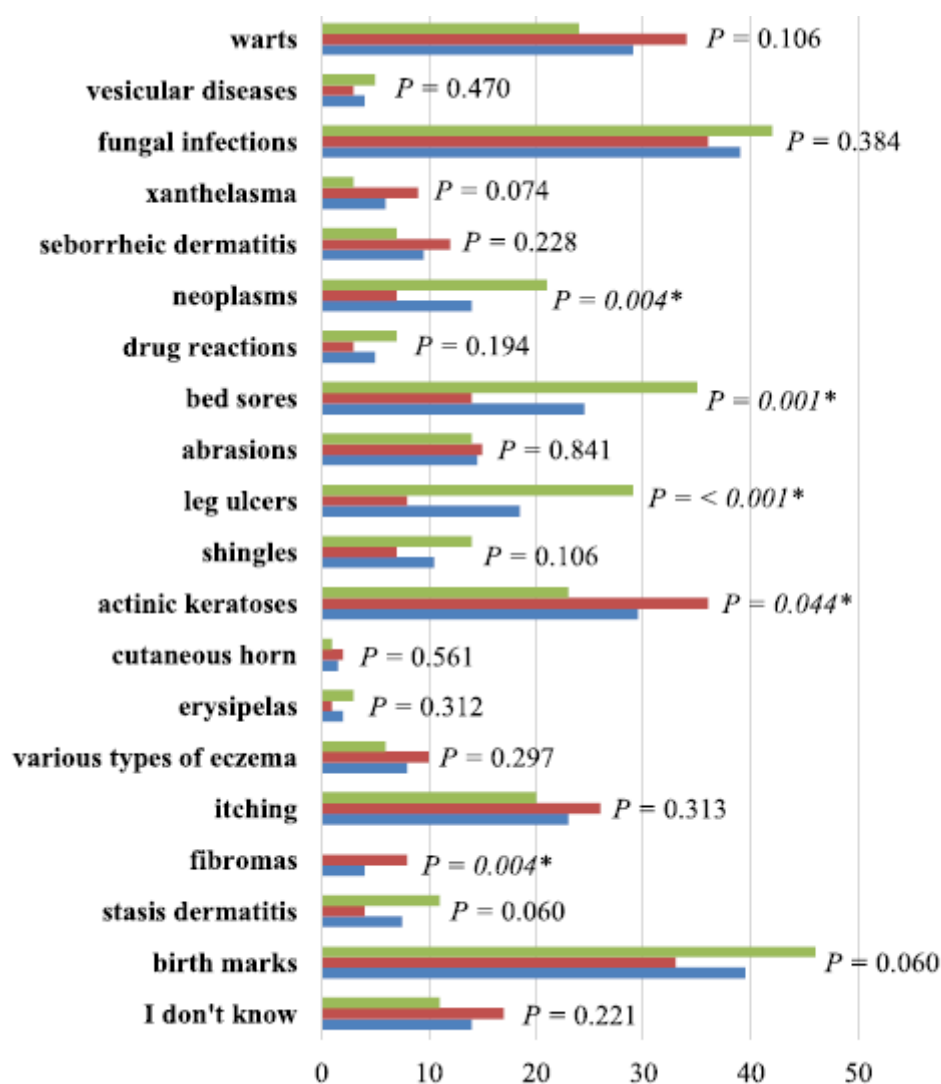
TABELA

Tabela 1. Analiza stężeń adiponektyny (µg/ml) w surowicy krwi pępowinowej.

Parametr	<i>N</i>	$\bar{x}$	<i>M</i>	<i>Min</i>	<i>Max</i>	<i>Q</i> ₂₅	<i>Q</i> ₇₅	<i>s</i>
----------	----------	-----------	----------	------------	------------	------------------------	------------------------	----------

adiponektyna	100	30,5	30,2	8,7	54,8	23,8	35,8	9,63
--------------	-----	------	------	-----	------	------	------	------

RYCINA

Rycina 1. Najczęstsze schorzenia skóry wśród osób starszych.

Fotografia 1. Mięsak Kaposiego z nadkażeniem drożdżakowym w jamie ustnej chorego na AIDS.

WYKAZ TABEL

Tabela 1. Epidemiologia mowy beżładnej na świecie	4
Tabela 2. Epidemiologia wad wymowy w poszczególnych krajach.....	9
Tabela 3. Wybrane odruchy noworodka.....	11
Tabela 4. Zależności między wadami zgryzu a wadami wymowy	13

WYKAZ RYCIN

Rycina 1. Rodzaje nosowania	7
Rycina 2. Fazy jkania	8
Rycina 3. Poziomy profilaktyki.....	17
Rycina 4. Skutki niedoboru niektórych substancji odżywczych u kobiet w okresie ciąży.....	19

WYKAZ FOTOGRAFII

Fotografia 1. Zblednięcie palców dłoni w przebiegu objawu Raynauda	8
Fotografia 2. Zblednięcie palców stóp w przebiegu objawu Raynauda.....	9
Fotografia 3. Objaw Raynauda – faza zasinienia palców.....	14
Fotografia 4. Prawidłowy obraz naczyń włosowatych - obraz kapilaroskopowy	17